

Liiklusaabits – õppematerjal I–II klassi õpilastele, mis on toeks õpetajale ja lapsevanemale lapse liiklemisostkuste arendamiseks.

Koosneb 13 teemast, mida saab õppeainete (emakeel, loodusõpetus, klassijuhataja tund, matemaatika, liiklusõpetus, inimeseõpetus ja kehaline kasvatus, kunstiõpetus, loovus jt) õppeprotsessi lõimida. Liiklusaabits sisaldab erinevate raskusastmetega vaatlemis-, värvimis-, kleepimis-, kirjutamis, lugemis- ja nuputamisülesandeid, mis kõik on suunatud läbiva teema “Tervis ja -ohutus“ liiklusohutuse õpitulemuste saavutamiseks. Ohutusteemalise õpetajaraamatuga saab tutvuda: <https://e-koolikott.ee/portfolio?id=9443>.

Liiklusteemalised ülesanded on lihtsamini kättesaadavad:

<http://www.liikluskasvatus.ee/opetajale/ohutusteemalised-opetajaraamatud/i-kooliaste/>

Metoodiliselt on õppematerjal suunatud kergemalt keerukama poole. Tekstid on alguses trükitähtedega, hiljem kirjatähtedega. Huvitavaid töölehti, õppematerjale ja katseid ja muid lisavõimalusi leiate <http://www.liikluskasvatus.ee/opetajale/>

Juhendis on toodud märksõnad, tegevused ja lisavõimalused teemade kaupa.

Head toimetamist!

TEEMA 1: Minu koolitee lk 3–4

Märksõnad: Kodu ja kooli aadressid, erinevad liikumisviisid, koolitee pikkus, ohutu koolitee ja aja planeerimine

Tegevused: Arutlemine teemadel meie kooli/koduümbruse liiklus, kuidas hommikul kooli tuleme. Valgusfoor, valgusfoori tulede selgitus, liiklusmärk „reguleerimata ülekäigurada“, liiklusmärkide vaatlemine. Enda nime, koduaadressi ja kooliaadressi kirjutamine. Kodune töö: koolitee ja liiklusmärkide vaatlemine ja analüüsimine, lk 4 ülesande täitmine

Lisavõimalused: [Koolitee kaardistamine](#), lastevanematele e-kooli info, teema käsitlemine lastevanemate koosolekul

TEEMA 2: Parempoolne liiklus, liiklejad, liiklusmärgid lk 5–9

Märksõnad: Sõidutee, kõnnitee, autojuht, jalakäija, sõitja, liiklusmärkide grupid ja nende nimetused, ohutu sõidutee ületamine: PEATU, VAATA, VEENDU!

Tunni sisu: Mõistete selgitamine, teeületamise võimalused, ülesannete täitmine

Lisavõimalused: [Liiklejatüübi mäng](#), [liiklusmärkide õppimine](#), õppekäik kooliümbruse liiklusmärkidega tutvumine (võib toimuda mõne muu õppekäigu raames). [Märka märki video 1](#). [Märka märki video 2](#).

TEEMA 3: Olen nähtav! Lk 10–12

Märksõnad: Teemat on mõistlik käsitleda alates oktoobrist seoses kella keeramisega ja varasema pimenemisega. Pimeda aeg. Enda nähtavaks tegemise erinevad võimalused, töökorras helkur või muu valgusallikas ning selle korrektne kasutamine

Tegevused: Arutelu, miks on oluline ennast pimedas ja halava nähtavuse korral nähtavaks teha ja kuidas seda teha. Vanematega koos: vaatlus ja loendamine, mitut helkuriga jalakäijat nähakse oma koduteel

Lisavõimalused: [sisuinfo](#), helkurnukkude meisterdamine ja [Märka märki video 6](#), [silmapaistev.mnt.ee](#). [Erinevad katsed](#). Koostöös politsei või maanteeameti ennetustöötajatega võimalik erinevate projektide või aktsioonide korraldamine oma koolis koos vanemate klasside õpilastega

TEEMA 4: Ohud liikluses lk 13–16

Märksõnad: Liiklemine erinevates ilmastikuoludes, kõrvaliste tegevuste ohtlikkus, varjatud nähtavus (seisvad sõidukid, lumehanged), lapse väike kasv

Tegevused: lk 13–14 piltide vaatlus ja arutelu ohtudest liikluses. Vestlus teemal „Ohud erinevatel aastaegadel“

Lisavõimalused: Õppekäik, võimalusel vanemate kaasamine. Kooliõue ohutus, [koolitee ohtlike kohtade kaardistamise rakendus](#), e-kooli lastevanematele infoks kodutöö koduümbruse ohtlikud kohad. Kõrvalised tegevused liikluses: [Märka märki video 7](#).

TEEMA 5: Abi kutsumine lk 17

Märksõnad: Ohtude ja abivajaja märkamine. Pöördumine täiskasvanu või häirekeskuse poole. Abinumbri 112 kordamine – suu, nina, kaks silma

Tegevused: Abinumbri 112 tutvustamine, abi kutsumise harjutamine (telefonikõne häirekeskusele), laste omavaheline kogemuste jagamine

Lisavõimalused: Häirekeskuse või politseiosakonna külastus. Teemaatilise järjehoidja, plakati või muu tegemine

TEEMA 6: Sinise vilkuri ja sireeniga sõidukid lk 18–19

Märksõnad: Tee andmine operatiivsõidukitele, kuulamis- ja märkamisoskus

Tegevused: Arutelu teemadel, mis on operatiivsõidukid ja miks neile peab teed andma, arvutamis- ja värvimisülesanne. Liiklussituatsioonide läbimängimine (näiteks, kuidas käituda, kui fooris põleb jalakäijatele roheline tuli ning eemalt läheneb kiirabi)

Lisavõimalused: Õppekäik politseijaokonda või päästekomandosse. Külalisesineja rääkima operatiivtööst (võimalusel lapsevanem või laste tutvusringkonnast). [Märka märki video 4.](#)

TEEMA 7: Liiklemine tänaval, tee ületamise võimalused lk 20–23

Märksõnad: Erinevad teeületuskohad: ülekäigukoht, reguleerimata ülekäigurada, reguleeritud ehk valgusfooriga ülekäigurada, ristmik, käigutunnel ja käigusild, sõidutee ületamise reegel bussist väljudes. Raudtee ületamine jalakäija ja jalgratturina

Tegevused: Arutelu, millised on teeületamise võimalused jalakäijatele sh raudteel. [Raudteeohutuse ülesanne](#) ohutusteemalisest õpetajaraamatust

Lisavõimalused: Liikluskasvatus.ee lehelt [töölehed](#). Teeületuskoha valimine: [Märka märki video 4](#). Peatu, vaata, veendu: [Märka märki video 2](#). Raudtee ületamine: [Märka märki video 5](#). [Õppekäigul](#) erinevate teeületuskohtadega tutvumine (võib toimuda mõne muu õppekäigu raames)

TEEMA 8: Ühistransport lk 24

Märksõnad: Erinevad ühistranspordivahendid: buss, troll, tramm, rong. [Käitumine ekskursioonil](#)

Tegevused: Arutelu, kuidas ohutult ühistranspordis käituda. Kirjutamisülesanne lk 24.

Lisavõimalused: [Märka märki video 11](#), ekskursioonide planeerimine erinevate transpordivahenditega – rong, buss, tramm. Kokkulepped lastega, klassi reeglid.

Bussiekskursiooni eel reeglite üle kordamine (situatsioonide analüüs). Lastevanemate kaasamine

TEEMA 9: Tähtis teada! Lk 25

Märksõnad: Pidurdus- ja peatumisteed, erinevate peatumisteedade võrdlus, ilmastikuolude mõju peatumisteedkonnale

Tegevused: Vaatlus koos lastevanematega, katsed pidurdusteedkonna pikkusele nt. jalgsi, jalgrattaga, ohutusteemalisest õpetajaraamatust ülesanne: [Peatumisteed erinevatel teekatetel](#)

Lisavõimalused: [Märka märki video 12](#). Koos lastega peatumisteedkonna maha märkimine koonusega kooli koridori või õuealale (nt. 28 m sõidukiirusel 50 km/h). [Lisainfo](#)

TEEMA 10: Sõidukis

Märksõnad: Turvavöö õige kasutamise vajalikkus, lahtised esemed sõidukis, autost õige väljumise reegel

Tegevused: Arutelu turvalise autosõidu teemal: turvavöö vajalikkus ja selle õige kasutamine. Ohutusteemalisest õpetajaraamatust [turvavöö kasutamise ülesanne](#)

Lisavõimalused: [Märka märki video 8](#). [Lisainfo](#)

TEEMA 11: Jalgratas, rulluisud ja rula

Märksõnad: Korras jalgratas, nõuded jalgratturile ja peamised liiklusreeglid, jalgratturi juhtimisõigus, kiiver. Jalakäija abivahendid (rula, tõukeratas, rulluisud) – sõiduohutus ja turvavarustus

Tegevused: Näidisratta abil arutelu, tehniliselt korras jalgratta vaatlemine. Kiivri kandmise olulisus, milline on õige kiiver. Abimaterjalina kiivri [kontrollkaart](#), võimalusel vanemate kaasabil laste jalgrataste üle vaatamine kodudes. [Minikiivri katse](#), [minikiivri tellimine](#)

Lisategevused: [Lisainfo](#) jalgratturite koolitamise kohta. [Lisainfo](#) jalakäijate kohta. Jalgratturitel: [Märka märki video 9](#). Jalgratta ja- ratturi varustus: [Märka märki video 10](#). Peatumistekond: [Märka märki video 12](#).

TEEMA 12: Kontrollin oma teadmisi

Märksõnad: Lünktekst, täherägastik, ristsõna

Tegevused: Ülesanded lk 29–30 Lahendada klassis individuaalselt või paari kaupa. Lisaks saab paluda lastel koos vanematega kodus üle korrata erinevad teemad

Lisategevused: Vanematega ühistegevuste korraldamisel kaasata Maanteeameti [piirkondlikke ennetustöötajaid](#). [Liikluskasvatus.ee](#)

TEEMA 13: Jalakäija tunnistus

Märksõna: Oluliste liiklusreeglite kordamine ja kinnitamine

Tegevused: Laps saab tunnistuse välja lõigata ning hiljem koju seinale kinnitada. Võimaluse korral on tundi kutsutud politsei ennetustöötaja, kes kordab lastega koos üle olulised liiklusreeglid, koos antakse lubadus ning antakse pidulikult üle tunnistused